

**АКАДЕМІКУ АКАДЕМІЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ УКРАЇНИ, ДОКТОРУ МЕДИЧНИХ НАУК,
ЗАСЛУЖЕНОМУ ЛІКАРЮ УКРАЇНИ, ПРОФЕСОРОВІ КАФЕДРИ ФАКУЛЬТЕТСЬКОЇ ТЕРАПІЇ
МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ УЖГОРОДСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
МИХАЙЛУ ФАТУЛІ – 80**

Погожого дня ранньої осені у скромній сільській оселі народилося хлопчєня, яке прийшло в цей світ, щоб втілити в життя найпотаємніші мрії подружжя Юлії та Івана про довгоочікуване щасливе материнство та горде батьківство. Нарекли його архангельським іменем...

Михайло Фатула – лікар. Саме так він представляється або підписується, коли ситуація не вимагає переліку усіх регалій. Бо в цьому його покликання. А ще через надзвичайну скромність. І тим не менше це ім'я добре відоме як у нашому краї, так і далеко за його межами. Адже мова йде про легенду закарпатської терапії, талановитого кардіолога, доктора медичних наук, професора Фатулу Михайла Івановича – вітчизняного основоположника теорії “сольової гіпертонії”, кавалера ордена Леніна, відмінника охорони здоров'я, Заслуженого лікаря України, академіка Академії Вищої школи України.

15 вересня 2012 року Михайло Іванович Фатула відзначив свої красні 80 років із дня народження. Тож згадаймо основні віхи цього славного життєвого злету.

Народився Михайло Іванович у селі Вовковому Ужгородського району Закарпатської області. Закінчивши у скрутні повоєнні роки Середнянську середню школу, вступив на медичний факультет Ужгородського державного університету. Здобувши вищу освіту, у 1955 році розпочав трудову діяльність на посаді головного лікаря дільничної лікарні села Лохово Мукачівського району. Молодого лікаря з чудовими людськими якостями та неабиякими здібностями організатора не могли не помітити, і вже через три роки Михайла Івановича було переведено на посаду завідувача терапевтичним відділенням Хустської районної лікарні та районного терапевта. У Хусті працював до 1967 року.

Вдумливий і кмітливий лікар звернув увагу на високу захворюваність на артеріальну гіпертензію серед населення сіл Олександрівка та Данилово Хустського району. Прискіпливий порівняльний аналіз даних по Хустському району в цілому наштовхнув на думку – очевидно, причина в солі. Адже пласт Солотвинського родовища кам'яної солі залягає близько до поверхні землі, тож ґрунт, вода, а відповідно, овочі, фрукти містять надлишок солі. Цією новою і сміливою гіпотезою доктор Фатула викликав увагу, а згодом завоював авторитет у таких корифеїв, як О. Л. М'ясников, І. К. Шхвацабая, Є. І. Чазов. Під їх керівництвом на базі Інституту кардіології АМН СРСР М. І. Фатула підготував і успішно захистив кандидатську дисертацію на тему «Деякі особливості перебігу артеріальної гіпертензії серед сільського населення Хустського району Закарпатської області («сольова гіпертонія»)».

Того ж таки 1967 року М. І. Фатулу запрошено на роботу в Ужгородський державний університет (нині Ужгородський національний університет), де він проходить усі щаблі професійного росту – від асистента до завідувача кафедри факультетської терапії, яку очолював рекордний період – 22 роки. Саме в роки його завідування відбулося інтелектуальне та матеріально-технічне становлення кафедри.

Докторську дисертацію М. І. Фатула захистив у 1991 році на тему «Гіпертонічна хвороба і кухонна сіль. 25-річне клініко-проспективне спостереження». Під його керівництвом на кафедрі захищено дві докторські та три кандидатські дисертації. Проте найбільше надбання ювіляра – це повага колег та вдячність пацієнтів.

За приблизними підрахунками, за роки медичної практики професора Фатули М. І. через його руки пройшло понад 60 тисяч хворих. Цікава деталь: до Михайла Івановича вже майже 50 років приїздять пацієнти з того ж таки Хустського району – тоді він лікував підлітків, тепер це люди в поважних роках, а лікар, якому довіряють своє здоров'я, і досі той.

Та воно й не дивно: стриманість, тиха манера спілкування, вроджена інтелігентність, благородство душі викликають симпатію і повагу оточення.

А коли до цих рис долучається ще й пунктуальність, обов'язковість, неймовірна працездатність і можливість до себе, то зрозуміло, що такі люди опиняються у вирі подій. Так воно сталося і 1986 року, коли М. І. Фатулу було відряджено до Прип'яті для виконання завдань з ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

Він не любить гучних слів на зразок «патріарх», «династія», «родоначальник» тощо. І попри це він є патріархом Ужгородського національного, родоначальником династії лікарів.

Якось у розмові згадував, як його батьки пишалися єдиним сином. Михайло Іванович також має всі підстави для батьківської втіхи – вони з дружиною Іриною Степанівною виховали доньку Ірину та сина Юрія, які слідом за батьком пішли в медицину. Дитячим кардіологом працює невістка Єлизавета. Не забарилося і наступне покоління – дипломованими медиками стали онука Анна з чоловіком Валерієм. Уже й правнучка Софійка вступила до своєї першої школи життя – дитсадка.

Михайло Іванович продовжує самовіддано і натхненно працювати. Його науковий доробок з року в рік зростає. Так, минулого року було видано навчальний посібник для студентів-стоматологів, виконано сім відгуків на автореферати дисертацій на здобуття звання кандидата наук. Відбувся успішний захист кандидатської дисертації аспірантки Ганич О.Т., науковим керівником якої був ювіляр.

Професор Фатула бере активну участь у житті кафедри, до кожного заняття зі студентами готується ніби вперше – не допускає байдужості або рутини.

А ще Михайлу Івановичу властива невгамовна жага до знань. Він багато читає і щиро ділиться набутими знаннями. На даному етапі його інтерес зосереджений на Нобелівських лауреатах – вихідцях із українських земель, а також Нобелівських лауреатах – жінках-медиках. Результати його досліджень узагальнені в численних статтях, книжках.

Професор Фатула М. І. з надією дивиться у завтра. Відтак, шановний ювіляре, здоров'я, радості від життя, від спілкування з дорогими Вашому серцю людьми зичить Вам

*Колектив кафедри факультетської терапії
медичного факультету
Ужгородського національного університету*